

ФОРМУВАННЯ МОДЕЛІ ІНКЛЮЗИВНОГО ЗРОСТАННЯ І РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Жулин О.В., кандидат економічних наук, Національний транспортний університет, Київ, Україна, olgazhulun@gmail.com, orcid.org/0000-0002-7247-3697

Порицька А.О., Національний транспортний університет, Київ, Україна, alina.ua97@gmail.com, orcid.org/0000-0002-9176-0712

FORMATION OF A MODEL OF INCLUSIVE GROWTH AND DEVELOPMENT OF UKRAINE

Zhulyn O.V., Ph.D, National Transport University, Kyiv, Ukraine, olgazhulun@gmail.com, orcid.org/0000-0002-7247-3697

Porytska A.O., National Transport University, Kyiv, Ukraine, alina.ua97@gmail.com, orcid.org/0000-0002-9176-0712

ФОРМИРОВАНИЕ МОДЕЛИ ИНКЛЮЗИВНОГО РОСТА И РАЗВИТИЯ УКРАИНЫ

Жулын О.В., кандидат экономических наук, Национальный транспортный университет, Киев, Украина, olgazhulun@gmail.com, orcid.org/0000-0002-7247-3697

Порицкая А.А., Национальный транспортный университет, Киев, Украина, alina.ua97@gmail.com, orcid.org/0000-0002-9176-0712

Постановка проблеми. Особливості інклюзивного зростання і розвитку економіки активно обговорюються в усьому світі, зокрема на Всесвітньому економічному форумі у Давосі. Кризові явища в соціально-економічній системі України наразі набувають дедалі виразнішого зтяжлого та загальносистемного характеру, що свідчить про недосконалість антикризового управління як на рівні регіонів, так і на рівні країни. Формування адекватної сучасним реаліям моделі інклюзивного зростання і розвитку України повинно стати основою державної політики соціально-економічного розвитку, яка сприятиме створенню максимальних можливостей для розвитку особистості, її активної участі у всіх сферах життєдіяльності країни, реалізації економічної активності, забезпечення гідної праці та якості життя.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Збільшення наукових інтересів щодо пошуку моделі розвитку соціально-економічних систем, яка ідеально впишеться в економіку знань і сталого розвитку, пов'язане з трансформацією індустріального суспільства в інформаційне. Дослідження сутності інклюзивного економічного зростання і розвитку та основних його характеристик активно обговорюються у зарубіжній науковій літературі, зокрема у працях Дж. Робінсона та Д. Айсемоглу, С. Голандера, Р. Болінга, Е. Райнерта. Серед наукових праць вітчизняних вчених, що вивчали це питання, особливої уваги заслуговують роботи А. Базилюк, О. Жулин, Є. Авдокушина, В. Іванової, Л. Федулової та ін. Проте, незважаючи на доволі пильну увагу з боку науковців до концепції інклюзивного зростання і розвитку, спостерігається багато нерозкритих питань, що і обумовило тему наукової роботи.

Метою статті є узагальнення теоретико-методичних засад інклюзивного зростання і розвитку, проведення аналітичних досліджень та формування моделі інклюзивного зростання і розвитку України.

Основний матеріал дослідження. Сучасний інтерес до найважливішої проблеми – нерівності та бідності, пов'язаний з потенціалом розвитку і стійкості. Незбалансована соціальна модель розвитку, заснована на неоліберальних принципах, призводить до різкого розшарування суспільства на багатих і бідних, недовіри до інститутів ринку і демократії, створює загрозу стійкості економічного зростання. Недостатньо лише економічного зростання, щоб говорити про ефективний суспільний розвиток. Макроекономічні показники можуть бути у межах норми або навіть на високому рівні, але при цьому значна частина населення зовсім не буде «включена» в процес створення ВВП, а отже, й у розподіл суспільних благ. Результатом цього стає розшарування населення і виникнення супутніх проблем, головною серед яких є бідність [3].

Не можна не погодитися з лауреатом Нобелівської премії А. Сенном, що бідність призводить до безповоротної втрати здібностей. Він вважає, що бідність – це не просто брак грошей, це відсутність

можливостей повною мірою реалізувати свій людський потенціал [6]. У доповіді ООН «Забезпечення сталого розвитку людства: зменшення вразливості й формування життєстійкості» зазначається, що 2,2 млрд людей у світі живуть за/або в межі бідності, що складає більш ніж 12% загальної чисельності населення планети [5]. Тому, ми пропонуємо змінити парадигму максимізації прибутків на парадигму залучення (інклюзії) усіх членів суспільства у соціально-економічні процеси, що призведе до стрімкого і якісного економічного розвитку, завдяки максимальній зайнятості і взаємодії усіх суб'єктів.

Основними передумовами формування моделі інклюзивного росту та розвитку є п'ять складових [7], які формують коло інклюзивного розвитку, що представлено на рис.1.

Рисунок 1 – Коло інклюзивного росту та розвитку
Figure 1 – Circle of inclusive growth and development

1. Створення умов для реалізації можливостей і людського потенціалу, передбачає освіту та навички, а також забезпечення населення базовим сервісом та інфраструктурою, що є важливими для розвитку людини як особистості. Доступність та якість освіти відіграє визначальну роль в процесі розвитку і реалізації людського потенціалу.

2. Правові інститути, бізнес та політична етика, сприяють зниженню рівня корупції, підтримують ефективний розподіл ресурсів та рівні можливості шляхом запобігання корупції. Правила для усіх членів суспільства покращують інвестиційний клімат, бо стимули та інституційна спроможність важливі для того, щоб інвестори могли скористатися рівними умовами, створеними завдяки надійним правовим і конкурентним механізмам. Вони допомагають ефективно спрямувати кошти на створення та підвищення продуктивності інвестиційних можливостей у реальному секторі економіки, а також підтримують споживчий попит та малі підприємства через широкий доступ до фінансових послуг.

3. Справедливий розподіл фінансових ресурсів, в свою чергу сприяє залученню фінансової системи та посередництва в бізнес-інвестуванні. Якщо ці ключові фактори активізації будуть існувати, то відповідно буде створена міцна підприємницька та інвестиційна діяльність, що буде стимулювати конкурентоспроможні галузі та якісні можливості працевлаштування, які, у свою чергу, підтримуватимуть внутрішній попит.

4. Гідна робота, заробітна плата та умови життєдіяльності, передбачають також розвиток підприємництва, бо збільшить зайнятість, зростання заробітних плат та соціальних виплат, а відповідно і внутрішнє споживання товарів і послуг. Відповідно, політика, яка підтримує широкий доступ до кредитів малого бізнесу, фінансування житла, пенсійних заощаджень, допомагає демократизувати формування багатства.

5. Справедливе оподаткування та соціальний захист, передбачає включення фіскальних трансфертів, які поділяються на податкові тарифи та соціальний захист. В свою чергу, вони важливі не тільки для подолання надмірної нерівності, що виникає в результаті несправедливого розподілу, але й для мобілізації ресурсів для підтримки найважливіших державних послуг, таких як освіта та

інфраструктура, які є життєво важливими для створення економічних можливостей, функціонування ринків і, таким чином, створення та стимулювання самого процесу зростання.

Концепція інклюзивного розвитку передбачає, що кожен суб'єкт економіки є важливим, унікальним, цінним для суспільства і має можливості задовольнити свої потреби [2]. Та ґрунтується на пріоритетності розвитку людських ресурсів, досягненні повної зайнятості, підвищенні кваліфікації працівників, гарантування соціальної безпеки та сталого розвитку (рис.2). Інклюзія полягає у адаптації системи до потреб людини. У рамках інклюзивної моделі люди адаптуються, змінюються, враховуючи і задовольняючи потреби кожного члена суспільства [1].

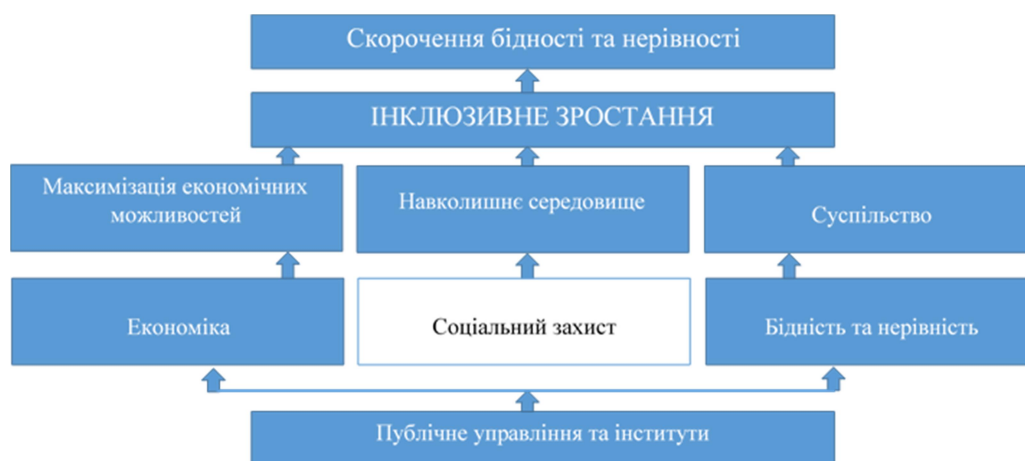

Рисунок 2 – Механізм дії концепції інклюзивного зростання [2]
 Figure 2 – The mechanism of action of the concept of inclusive growth [2]

Механізм дії концепції інклюзивного зростання передбачає, що передумовою інклюзивного зростання, яке призводить до скорочення бідності та нерівності є чіткі стратегії розвитку державних органів, підприємств, установ, організацій з урахуванням комплексу зовнішніх і внутрішніх факторів впливу та тенденцій розвитку в конкурентному середовищі, а також у певній галузі суспільного виробництва і держави в цілому. Забезпечення рівних можливостей в сфері освіти, охорони здоров'я та базовій інфраструктурі, незалежно від соціально-економічних умов, статі, місця проживання та етнічних коренів, позитивно відобразиться на розвитку людського капіталу країни та його реалізації. Результатом залучення усіх верств населення стане покращення економічного та соціального стану держави, що призведе до максимізації економічних можливостей. Підсумовуючи можна зазначити, що ключовими аспектами інклюзивного розвитку є інвестиції в людський капітал, створення нових робочих місць, структурна трансформація, прогресивна податкова політика, соціальний захист, недопущення дискримінації, соціальна інтеграція та участь, сильні інститути.

Проаналізувавши сучасний інклюзивний розвиток України, можна зробити висновки, що Україна натеper займає 49-е місце у рейтингу Індекс інклюзивного розвитку (ІДІ) складає 3,42, тоді як у 2017 році ІДІ – 3,67 та країна займала 47 позицію. З одного боку, це пояснюється складною політичною ситуацією і та глибокими структурними прогалинами в економіці. Тривалі бойові дії на Сході країни, стирають ефект існуючого прогресу, оскільки вони негативно впливають на найменш забезпечені верстви населення та спонукають талановитих людей залишати країну в пошуках кращих можливостей, а з іншого боку – нестачею коштів на розбудову системи інклюзивних інститутів [8].

Для дослідження структурних змін ІДІ у 2018 році було складено Рамку Інклюзивного зростання та розвитку для України (рис.3) за даними Всесвітнього економічного форуму. Найбільшу оцінку у загальному індексі інклюзивного розвитку України з максимальних 7 балів мають такі позиції:

- 1) «Освіта та навички» – 5,86;
- 2) «Працевлаштування та трудові соціальні виплати» – 4,78;
- 3) «Базовий сервіс та інфраструктура» – 4,75.

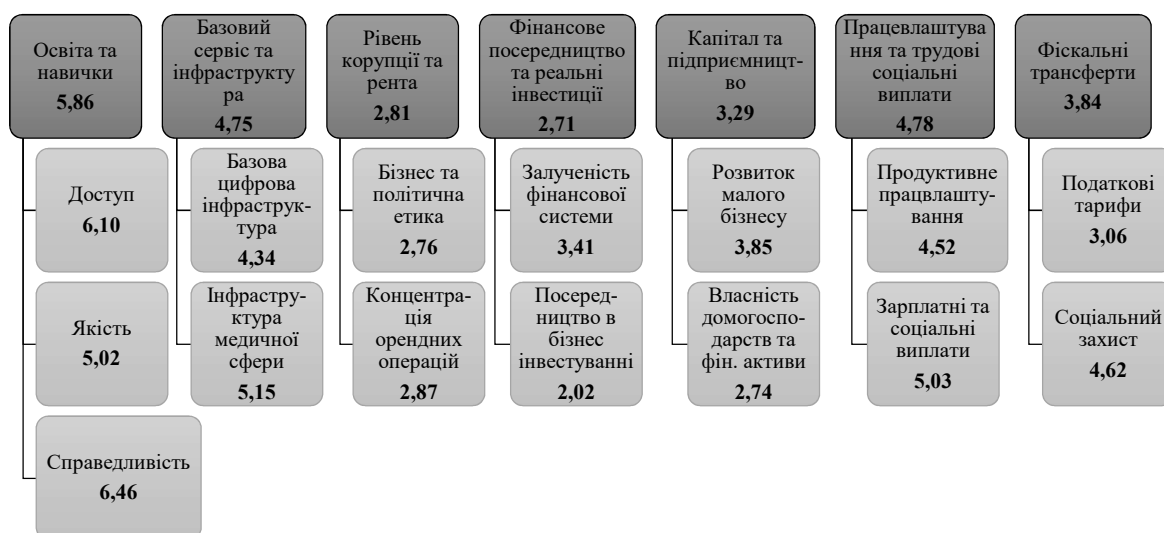

Рисунок 3 – Рамка інклюзивного зростання та розвитку України у 2018 році
 Figure 3 – Inclusive growth and development framework for Ukraine in 2018

Ці складові займають такі високі позиції, завдяки впровадженню державою: ЗНО та ЄВІ, дуальної освіти, нового Стандарту початкової освіти, інклюзивного освітнього середовища для дітей з особливими потребами, підвищення кваліфікації вчителів, Молодіжної біржі праці, підписання Пакту заради молоді-2020, соціальної програми «Муніципальна няня», впровадження проекту «Інклюзивний ринок праці для створення робочих місць в Україні 2017-2022 роки», цифрової трансформації середньої школи та розвиток STEM-освіти, запровадження eHealth та е-безпеки, аналітики великих даних (блокчейн, біг-дата), VR/AR (віртуальної реальності), 3D друку в медичній сфері, мережевого покриття 4G, урядової програми «Доступні ліки» і т.д.

Категорія «Рівень корупції та рента» посідає останнє місце за рівнем IDI – 2,81, це найслабше місце у Рамці інклюзивного зростання і розвитку України. Бізнес і наймані працівники лояльно ставляться до корупції, незважаючи на спрощення нагляду проведення державних тендерів за допомогою системи державних закупівель «ProZorro». В аграрному секторі – щорічне збільшення орендної плати за державні земельні ділянки, які мають розрив з приватним сектором у розмірі 2,13 рази за останній рік, а в енергетичному секторі – завищене податкове навантаження на інвесторів газовидобувного сектору. Проведений SWOT-аналіз інклюзивного зростання і розвитку України наведено у табл. 1.

Таблиця 1 – SWOT-аналіз інклюзивного розвитку України
 Table 1 – SWOT analysis of inclusive development of Ukraine

Сильні сторони	Слабкі сторони
<ul style="list-style-type: none"> - Високий рівень людського капіталу - Високий рівень якості надання освітянських послуг та справедливий доступ до освіти будь-яких верств населення - Зростання у доступі до послуг ІТ-сфери та Інтернету - Діджиталізація державних закупівель, медицини та освіти - Зростання рівня соціального захисту населення, що підкріплюється як міжнародними так і внутрішніми програмами надання захисту - Збільшення зайнятості серед молоді - Покращення якості соціальних комунікацій 	<ul style="list-style-type: none"> - Низький рівень залучення іноземного капіталу в економіку країни - Низький рівень свободи бізнесу - Високий рівень корупції - Соціальна нерівність, високий рівень розшарування суспільства за доходами - Недосконалість податкової системи - Відсутність передумов для розвитку малого та середнього бізнесу - Високий рівень еміграції населення
Можливості	Ризики
<ul style="list-style-type: none"> - Покращення інвестиційної привабливості - Зростання заробітної плати - Створення ефективних інституцій - Збільшення частки відновлювальної енергетики - Комплексне законодавче упровадження політики інклюзивного розвитку - Впровадження сталих технологій енерго- і ресурсокористування та збереження 	<ul style="list-style-type: none"> - Розбалансування структури економіки країни - Погіршення кон'юнктури зовнішніх ринків - Збільшення обсягів тіньової економіки - Погіршення екологічного стану - Зростання фінансово-економічної залежності - Зменшення частки молодого населення в країні

Результати SWOT-аналізу показують, що Україна має достатню кількість сильних сторін, щоб мати перевагу серед країн, що розвиваються, проте можливості, які в країні можуть реалізуватись не завжди підкріпленні законодавчими актами та впровадженні в життя.

Особливим багатством України є люди, які мають високий рівень освіти і кваліфікації, тому держава має забезпечити високу можливість для гідної праці та високої якості життя, щоб знизити рівень еміграції. З приводу слабких сторін, то зазначимо, що зі збільшенням рівня корупції, зростає обсяг тіньової економіки, ланцюговим зв'язком, це призводить до розбалансування структури економіки та фінансово-економічної залежності. Погіршення екологічного стану країни є важливою проблемою, адже саме від цього залежить життя, здоров'я та відтворення населення. До слабких сторін можна віднести те, що законодавча база неготова до впровадження інклюзивного розвитку України, бо потребує залучення фінансових значних фінансових ресурсів.

У результаті проведених аналітичних досліджень було розроблено механізм інклюзивного зростання і розвитку України, що базується на принципах, таких як: доступність, саморегулювання, довіра, прозорість, інтеграція потенціалів та захищеність (рис. 4).

Рисунок 4 – Механізм інклюзивного зростання і розвитку України
Figure 4 – Mechanism of inclusive growth and development of Ukraine

Для ефективної реалізації розробленого механізму в першу чергу необхідно створити сучасні інституцій, розробити та впровадити одні для усіх правила гри, тобто закони і судову систему з верховенством права, незалежні засоби масової інформації та політичне лідерство. Основними методами сприяння інклюзивного розвитку будуть міжнародні програми; фінансування підприємницьких ініціатив; залучення бізнесу через реалізацію програм із соціальної відповідальності. Реалізацією механізму повинні займатись як державні служби, органи місцевого самоврядування, неурядові організації так і бізнес. Генеруванням ідей мають займатись маргінальні групи населення, для подальшого реалізування ідей в життя. Сервісні організації мають займатись організацією виробництва. Формуванням попиту мають зайнятись підприємницькі структури, що зосереджуються на виборі споживачів, а інфраструктура – просуванням послуг та товарів по відповідних ланках.

Дослідник Федулова зазначає, що серед поширених сьогодні інструментів роботи на інклюзивних ринках є розробка карт розвитку ринків, що допомагають знайти нові можливості, відображаючи доступ до водопостачання, кредитування, електрики або послуг телефонного зв'язку. Вони пропонують візуальний огляд потенційних ринків і супроводжуються інформацією про структуру ринків, включаючи дані про постачальників різних товарів і послуг [4].

Важливим кроком у реалізації моделі інклюзивного розвитку повинно стати те, що орієнтація товарів і послуг була спрямована на бідних та мала хорошу доступність для них, далі, повинно бути вливання інвестицій, щоб працівник, в свою чергу, ставав інвестором. Щоб інвестиції мали фінансове підґрунтя, потрібно реструктуризувати і спростити бізнес-процеси, звідси, розвиток бізнесу, можливий і на основі соціальних мереж, при розробці чітких законодавчих норм.

Висновок. Україна має достатню кількість сильних сторін, задля того, щоб реалізувати запропоновану модель інклюзивного розвитку. Залучення усіх членів суспільства у соціально-економічні процеси в країні, забезпечення гідної роботи і оплати праці, доступу до освіти і базової інфраструктури – головні завдання інклюзивної економіки в Україні. Саме завдяки включенню уразливих верств населення в ділову діяльність у різних галузях економіки допоможе запустити механізм інклюзивної бізнес-моделі, як елементу стратегії розвитку країни. Підтримка зі сторони держави національної економіки країни, повинна бути спрямована на оптимальне використання ресурсних можливостей і розвиток людського капіталу, водночас бути комплексною і ґрунтуватися на чітко визначених у часі та просторі національних цілях і пріоритетах.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Базилюк А.В. Інклюзивне зростання як основа соціально-економічного розвитку / А.В. Базилюк, О.В. Жулин // Економіка та управління на транспорті. – К.: НТУ, 2015. – Вип. 1. – С. 5-12.
2. Малий І. Й. Імплементация концепції інклюзивного розвитку в практику регулювання зайнятості населення [Електронний ресурс] / І. Й. Малий, Л. М. Ємельяненко, К. В. Дзензелюк // Ефективна економіка. – 2018. – № 12. – Режим доступу : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6776>.
3. Тютюнникова С. В. Інклюзивний розвиток національної економіки як чинник подолання бідності [Електронний ресурс] / С. В. Тютюнникова, К. Л. Пивоварова // Бізнесінформ. – 2018. – № 8. – С. 105–111. Режим доступу : <http://oaji.net/articles/2017/727-1541079352.pdf>.
4. Федулова Л. І. Інклюзивні інновації в системі соціально-економічного розвитку [Електронний ресурс] / Л. І. Федулова // Економіка: реалії часу. – № 3 (25). – 2016. – С. 56–65. – Режим доступу: <http://economics.opu.ua/files/archive/2016/No3/56.pdf>
5. Human Development Report 2014. Sustaining Human Progress: Reducing Vulnerabilities and Building Resilience. [Electronic resource]. Access mode: <http://hdr.undp.org/sites/default/files/hdr14-report-en-1.pdf>.
6. Sen A. Development as Freedom. NY : Alfred A. Knopf, 1999, 366 p.
7. The Inclusive Development Index 2017. World Economic Forum 2017. [Electronic resource]. Access mode: http://www3.weforum.org/docs/WEF_Forum_IncGrwth_2017.pdf
8. The Inclusive Development Index 2018. Summary and Data Highlights. World Economic Forum. committed to improving the state of the world. [Electronic resource]. Access mode: http://www3.weforum.org/docs/WEF_Forum_IncGrwth_2018.pdf.

REFERENCES

1. Bazyliuk, A.V., and Zhulyn, O.V. (2015). Inklyuzivne zrostannya yak osnova sotsialnoekonomichnogo rozvitku [Inclusive growth as a basis for socio-economic development]. Economics and management on transport. Kyiv. National Transport University, Vol. 1, 5-12 [in Ukrainian].
2. Malyi I. Y., Yemelianenko L. M., Dzenzeliuk K. V. (2018). Implementatsiia kontseptsii inklyuzyvnoho rozvytku v praktyku rehuliuвання zainiatosti naseleння [Implementation of the concept of inclusive development to employment regulation]. Efektyvna ekonomika – Effective Economy, No. 12. [Electronic resource]. Access mode: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6776> [in Ukrainian].
3. Tiutiunnykova S. V., Pyvovarova K. L. (2018). Inklyuzyvnyi rozvytok natsionalnoi ekonomiky yak chynnyk podolannya bidnosti [Inclusive development of the national economy as a factor of overcoming poverty]. Biznesinform – Businessinform, No. 8, p. 105-111. [Electronic resource]. Access mode: <http://oaji.net/articles/2017/727-1541079352.pdf> [in Ukrainian].
4. Fedulova L. I. (2016). Inklyuzyvni innovatsii v systemi sotsialno-ekonomichnogo rozvytku [Inclusive innovations within social and economic development]. Ekonomika: realii chasu – Economics: time realities, No. 3 (25), p. 56-65. [Electronic resource]. Access mode: <http://economics.opu.ua/files/archive/2016/No3/56.pdf> [in Ukrainian].
5. Human Development Report 2014. Sustaining Human Progress: Reducing Vulnerabilities and Building Resilience. [Electronic resource]. Access mode: <http://hdr.undp.org/sites/default/files/hdr14-report-en-1.pdf> [in English].
6. Sen A. Development as Freedom. NY : Alfred A. Knopf, 1999, 366 p. [in English].
7. The Inclusive Development Index 2017. World Economic Forum 2017. [Electronic resource]. Access mode: http://www3.weforum.org/docs/WEF_Forum_IncGrwth_2017.pdf [in English].
8. The Inclusive Development Index 2018. Summary and Data Highlights. World Economic Forum committed to improving the state of the world. [Electronic resource]. Access mode: http://www3.weforum.org/docs/WEF_Forum_IncGrwth_2018.pdf [in English].

РЕФЕРАТ

Жулин О.В. Формування моделі інклюзивного зростання і розвитку України / О.В. Жулин, А.О. Порицька // Вісник Національного транспортного університету. Серія «Економічні науки». Науково-технічний збірник. – К. : НТУ, 2020. – Вип. 2 (47).

У статті досліджено теоретичні аспекти інклюзивного зростання та розвитку, визначено рівень інклюзивного розвитку в Україні, проаналізовано сильні, слабкі сторони, перспективи та ризики інклюзивного розвитку у сучасних умовах економіки країни, розроблено механізм побудови моделі інклюзивного зростання та розвитку України.

Об'єктом дослідження є процес інклюзивного зростання і розвитку.

Метою статті є узагальнення теоретико-методичних засад інклюзивного зростання і розвитку, проведення аналітичних досліджень та формування моделі інклюзивного зростання і розвитку України.

Метод дослідження – методи економічного, системного, порівняльного аналізу, моделювання.

Результати та їх новизна – в сучасних умовах економіки інклюзивний розвиток України на даний час займає 49-е місце у рейтингу IDI з показником 3,42, що значно нижче, ніж це було в 2017 році, коли IDI становив 3,67 та країна займала 47 позицію. За даними Звіту ВЕФ, Україна має найвищі позиції в категоріях «Освіта та навички» – IDI 5,86, «Працевлаштування та трудові соціальні виплати» – IDI 4,78, «Базовий сервіс та інфраструктура» має IDI 4,75. Категорія «Рівень корупції та рента» посідає останнє місце за рівнем IDI 2,81, це і є слабким місцем для економіки України. В роботі проведено SWOT-аналіз інклюзивного розвитку України у сучасних умовах економіки, який визначив сильні, слабкі сторони, перспективи та ризики. У результаті аналітичних досліджень було запропоновано механізм побудови моделі інклюзивного розвитку України, що базується на принципах, таких як доступність, саморегулювання, довіра, прозорість, інтеграція потенціалів та захищеність.

Прогнозні припущення про розвиток об'єкту дослідження – реалізація розробленої моделі інклюзивного розвитку України може бути потужним поштовхом до змін на законодавчому рівні нашої країни, залученні іноземних інвесторів і переміщення України в лідери на світовій арені.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: РОЗВИТОК, ІНКЛЮЗИВНЕ ЗРОСТАННЯ, ІНДЕКС ІНКЛЮЗИВНОГО РОЗВИТКУ, SWOT-АНАЛІЗ, ВСЕСВІТНІЙ ЕКОНОМІЧНИЙ ФОРУМ, МОДЕЛЬ ІНКЛЮЗИВНОГО РОЗВИТКУ.

ABSTRACT

Zhulyn O.V., Porytska A.O. Formation of a model of inclusive growth and development of Ukraine. Visnyk National Transport University. Series «Economic sciences». Scientific and Technical Collection. – Kyiv: National Transport University, 2020. – Issue 2 (47).

The paper investigates theoretical aspects of inclusive growth and development, we determined the level of inclusive development in Ukraine, analyzed the strengths, weaknesses, prospects and risks of inclusive development in modern conditions of the economy developed a mechanism for constructing a model of inclusive development of Ukraine.

The object of the study is process of inclusive growth and development.

Purpose of the study is to summarize theoretical and methodological foundations for inclusive growth and development conduct research and create a model of inclusive growth and development of Ukraine.

Method of the study – methods of economic, systemic, comparative analysis and modeling.

Results and innovation of the study – in modern conditions of economy of inclusive development of Ukraine is currently ranked 49th place in the rating of the IDI with the index of 3,42, which is significantly lower than it was in 2017, when IDI was 3,67 and the country ranked 47th position. According to the WEF Report, Ukraine has a high position in the categories «Education and skills» IDI of 5,86, «Employment labor and social payments» IDI 4,78, «Basic services and infrastructure» has the IDI of 4,75. The category «Levels of corruption and rent» occupies the last place in terms of 2,81 IDI, this is a weakness of the Ukrainian economy. The paper presents a SWOT analysis of the inclusive development of Ukraine in modern conditions of the economy, which included strengths, weaknesses, prospects and risks. Having considered each key separately and analyzing them as a whole, was the mechanism of constructing a model of inclusive development, based on principles such as accessibility, self-regulation, trust, transparency, integration capabilities and security.

Forecast assumptions about the object of study – the implementation of the model for inclusive development of Ukraine can be a powerful impetus for change at the legislative level in our country, attracting foreign investors and moving Ukraine to the leaders on the world stage.

KEYWORDS: DEVELOPMENT, INCLUSIVE GROWTH, THE INDEX OF INCLUSIVE DEVELOPMENT, SWOT-ANALYSIS, WORLD ECONOMIC FORUM, THE MODEL OF INCLUSIVE DEVELOPMENT.

РЕФЕРАТ

Жулын О.В. Формирование модели инклюзивного роста и развития Украины / О.В. Жулын, А.А. Порицкая // Вестник Национального транспортного университета. Серия «Экономические науки». Научно-технический сборник. – К. : НТУ, 2020. – Вып. 2 (47).

В статье исследованы теоретические аспекты инклюзивного роста и развития, определен уровень инклюзивного развития в Украине, проанализированы сильные, слабые стороны, перспективы и риски инклюзивного развития в современных условиях экономики страны, разработан механизм построения модели инклюзивного развития Украины.

Объектом исследования выступает процесс инклюзивного роста и развития.

Целью статьи является обобщение теоретико-методических основ инклюзивного роста и развития, проведения аналитических исследований и формирование модели инклюзивного роста и развития Украины.

Метод исследования – методы экономического, системного, сравнительного анализа, моделирования.

Результаты и их новизна – в современных условиях экономики инклюзивное развитие Украины на данный момент занимает 49-е место в рейтинге IDI с показателем 3,42, что значительно ниже, чем это было в 2017 году, когда IDI составил 3,67 и страна занимала 47 позицию. По данным Отчета ВЭФ, Украина имеет высокие позиции в категориях «Образование и навыки» IDI 5,86, «Трудоустройство и трудовые социальные выплаты» IDI 4,78, «Базовый сервис и инфраструктура» имеет IDI 4,75. Категория «Уровень коррупции и рента» занимает последнее место по уровню IDI 2,81, это и является слабым местом для экономики Украины. В работе проведен SWOT-анализ инклюзивного развития Украины в современных условиях экономики, который предусматривал сильные, слабые стороны, перспективы и риски. В результате аналитических исследований разработан механизм построения модели инклюзивного развития Украины, основанной на принципах, таких как доступность, саморегулирование, доверие, прозрачность, интеграция потенциалов и защищенность.

Прогнозные предположения о развитии объекта исследования – реализация разработанной модели инклюзивного развития Украины может быть мощным толчком к изменениям на законодательном уровне нашей страны, привлечении иностранных инвесторов и перемещения Украины в лидеры на мировой арене.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: РАЗВИТИЕ, ИНКЛЮЗИВНОЕ РОСТ, ИНДЕКС ИНКЛЮЗИВНОГО РАЗВИТИЯ, SWOT-АНАЛИЗ, ВСЕМИРНЫЙ ЭКОНОМИЧЕСКИЙ ФОРУМ, МОДЕЛЬ ИНКЛЮЗИВНОГО РАЗВИТИЯ.

АВТОРИ:

Жулин Ольга Володимирівна, кандидат економічних наук, доцент, Національний транспортний університет, доцент кафедри фінансів, обліку і аудиту, e-mail: olgazhulun@gmail.com, тел. +380965112929, Україна, 01010, м. Київ, вул. Омеляновича-Павленка, 1, к. 424, orcid.org/0000-0002-7247-3697

Порицька Аліна Олександрівна, Національний транспортний університет, студентка групи ФТ-I-1м факультету менеджменту, логістики та туризму, e-mail: alina.ua97@gmail.com, тел. +380971027126, Україна, 01010, м. Київ, вул. Омеляновича-Павленка, 1, orcid.org/0000-0002-9176-0712

AUTHOR:

Zhulyn Olga V., PhD, associate professor, National Transport University, associate professor department of finance, accounting and auditing, e-mail: olgazhulun@gmail.com, tel. +380965112929, Ukraine, 01010, Kyiv, Omelyanovicha-Pavlenko str. 1, of. 424, orcid.org/0000-0002-7247-3697

Porytska Alina O., Student of the FT-I-1m Faculty of Management, Logistics and Tourism, e-mail: alina.ua97@gmail.com, tel. +380971027126, Ukraine, 01010, Kyiv, Omelyanovicha-Pavlenko str. 1, orcid.org/0000-0002-9176-0712

АВТОРЫ:

Жулын Ольга Владимировна, кандидат экономических наук, доцент, Национальный транспортный университет, доцент кафедры финансов, учета и аудита, e-mail: olgazhulun@gmail.com, тел. +380965112929, Украина, 01010, г. Киев, ул. Омеляновича-Павленко, 1, к. 424, orcid.org/0000-0002-7247-3697

Порицкая Алина Александровна, Национальный транспортный университет, студентка группы ФТ-I-1м факультета менеджмента, логистики и туризма, e-mail: alina.ua97@gmail.com, тел. +380971027126, Украина, 01010, г. Киев, ул. Омеляновича-Павленко, 1, orcid.org/0000-0002-9176-0712

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Базиліук Антоніна Василівна, доктор економічних наук, професор, Національний транспортний університет, завідувач кафедри фінансів, обліку і аудиту, м. Київ, Україна.

Карпенко Оксана Олександрівна, доктор економічних наук, професор, Державний університет інфраструктури та технологій, завідувач кафедри менеджменту, публічного управління та адміністрування, м. Київ, Україна.

REVIEWER:

Bazilyuk Antonina V., PhD., Economics (Dr.), Professor, National Transport University, head of department of finance, accounting and auditing, Kyiv, Ukraine.

Karpenko Oksana, PhD., Economics (Dr.), Professor, State University of Infrastructure and Technology, head of the department of management, public management and administration, Kyiv, Ukraine.